

V O C A B U L A R I

A

- a, ab** (*prep d'Ab*): de, des de // per (CAg)
abluo, -ui, -utum (3): rentar, netejar
ac (*conj*): i
accipio, -cepi, -ceptum (3): rebre, prendre // acceptar, acollir
accurro, -curri, -cursum (3): acudir
acer, acris, acre (*adj*): cruel
acerbus, -a, -um (*adj*): cruel, dur
acies, -ei (*f*): línia de combat, batalla // vista, mirada
acriter (*adv*): durament, cruelment
actio, -onis (*f*): acció
acutus, -a, -um (*adj*): agut, fi
ad (*prep d'Ac*): a, cap a
adfero, attuli, allatum (*irreg*): portar
adhuc (*adv*): fins ara
adicio, -ieci, -iectum (3): afegir (més datiu)
aditus, -us (*m*): accés
administro (1): administrar
adsum, adfui, - (3): ser present
advena, -ae (*m*): foraster, estranger
advenio, -veni, -ventum (4): arribar
adversus (*prep d'Ac*): davant de
adversus, -a, -um (*adj*): advers, desfavorable
adverto, -verti, -versum (3): adonar-se, advertir
aedificium, -ii (*n*): edifici
aedifico (1): edificar
aemulus, -a, -um (*adj*): rival
Aeneas, -ae (*m*): Eneas (heroi troià)
Aeneida, -ae (*f*): l'Eneida
aeneus, -a, -um (*adj*): de bronze
aequaliter (*adv*): igualment, proporcionalment
aequitas, -atis (*f*): igualtat
aerarium, -ii (*n*): tresor públic, erari
aetas, aetatis (*f*): edat
aevum, -i (*n*): temps, època
Afranius, -ii (*m*): Afrani (general de Pompeu)
ager, agri (*m*): camp, territori
agito (1): agitar // pretendre
agmen, -inis (*n*): columna (d'un exèrcit)
ago, egi, actum (3): conduir, guiar, portar
agricola, -ae (*m*): camperol
Alba, -ae (*f*): Alba (ciutat del Laci)
Albanus, -a, -um (*adj*): albà, natural d'Alba
albus, -a, -um (*adj*): blanc
alienus, -a, -um (*adj*): aliè
Alpes, -ium (*f*): els Alps
altilia, -ium (*n pl*): aus de corral
altitudo, -inis (*f*): altura, lloc elevat
ambitosus, -a, -um (*adj*): ambiciós, desitjós de glòria
ambulo (1): caminar
amicitia, -ae (*f*): amistat
amicus, -i (*m*): amic
amnis, -is (*m*): riu
amo (1): estimar, apreciar
amphitheatrum, -i (*n*): amfiteatre
Andes, -ium (*f pl*): Andes (poble d'Itàlia, avui Pietola)
angor, -oris (*m*): angoixa
angulus, -i (*m*): racó
animus, -i (*m*): esperit // propòsit
annus, -i (*m*): any
anser, -eris (*m*): ànec
ante (*adv*): abans, davant // (*prep d'Ac*): abans de, davant de
antea (*adv*): abans
anxius, -a, -um (*adj*): inquiet, preocupat
aper, apri (*m*): porc senglar
apertus, -a, -um (*adj*): obert
apodyterium, -ii (*n*): vestidor
Apollo, -inis (*m*): Apol·lo
appeto, -ivi, -itum (3): desitjar
appropinquo (1): apropar-se
apud (*prep d'Ac*): a prop de
aqua, -ae (*f*): aigua
aquilus, -a, -um (*adj*): morè
Aquitanus, -a, -um (*adj*): aquità
ara, -ae (*f*): altar, ara
arbor, -oris (*f*): arbre
ardeo, arsi, arsurus (2): encendre's
arduus, -a, -um (*adj*): difícil
argenteus, -a, -um (*adj*): de plata
Ariovistus, -i (*m*): Ariovist (rei germànic adversari de Cèsar)
arma, -orum (*n pl*): armes
armarium, -ii (*n*): armari
aro (1): llaurar, cultivar
ars, artis (*f*): habilitat // art
arx, arcis (*f*): ciutadella
aspargus, -i (*m*): espàrrec
atque (*conj*): i
atrium, -ii (*n*): atri
auctor, -oris (*m*): autor, escriptor
auctrix, -icis (*f*): autora, escriptora
audio (4): sentir, escoltar
augeo, auxi, auctum (2): augmentar, consolidar
auratus, -a, -um (*adj*): daurat
aureus, -a, -um (*adj*): d'or
auricula, -ae (*f*): orella
auris, -is (*f*): orella // oïda
aut (*conj*): o
auxilia, -orum (*n pl*): tropes auxiliars
aviditas, -atis (*f*): deler // avarícia
avis, -is (*f*): ocell

B

Bacchus, -i (*m*): Bacus
ball[is]neum, -i (*n*): bany
Belgae, -arum (*m pl*): els belgues
Belgicus, -a, -um (*adj*): belga
bellicosus, -a, -um (*adj*): guerrer
bifer, -a, -um (*adj*): que floreix dues vegades l'any
bis (*adv*): dues vegades
bonus, -a, -um (*adj*): bo
brevis, -e (*adj*): breu
Britannia, -ae (*f*): Bretanya
Brundisium, -ii (*n*): Bríndisi

C

cado, **ceci**, **casum** (*3*): caure, morir
caelum, -i (*n*): cel, firmament
caeruleus, -a, -um (*adj*): blavós
Caesar, -aris (*m*): Cèsar (títol dels emperadors romans)
calvitium, -ii (*n*): calvície
candidus, -a, -um (*adj*): clar
canis, -is (*m i f*): gos, gossa
cano, **cecini**, **cantum** (*3*): cantar
canticum, -i (*n*): cançó
canto (*1*): cantar // celebrar
cantus, -us (*m*): cant
capillus, -i (*m*): cabell
capio, **cepi**, **captum** (*3*): prendre
caput, **capitis** (*n*): cap
carmen, -inis (*n*): poema
casa, -ae (*f*): cabana
castitas, -atis (*f*): honestedat
castra, -orum (*n pl*): campament
casus, -us (*m*): desgràcia
Catilina, -ae (*m*): Catilina
cavea, -ae (*f*): gàbia
caveo, **cavi**, **cautum** (*2*): anar amb compte
cedo, **cessi**, **cessum** (*3*): anar
celer, -eris, -ere (*adj*): ràpid
Celtae, -arum (*m pl*): els celtes
cena, -ae (*f*): sopar
ceno (*1*): sopar // menjar
censeo, **censui**, **censum** (*2*): fer el cens // opinar
ensor, -oris (*m*): censor
centurio, -onis (*m*): centurió
Cerberus, -i (*m*): Cèrber (gos guardià dels inferns)
certus, -a, -um (*adj*): segur, cert
cervix, -icis (*f*): clatell, coll

ceu (*adv*): com
Charon, -ontis (*m*): Caront (barquer dels inferns)
Cicero, -onis (*m*): Ciceró (polític i escriptor)
Cilicius, -a, -um (*adj*): de Cilícia
circiter (*adv*): al voltant de
circumspicio, -spexi, -spectum (*3*): considerar, examinar
circus, -i (*m*): circ
cista, -ae (*f*): cistell
civis, -is (*m i f*): ciutadà, -ana
civitas, -atis (*f*): ciutat
clades, -is (*f*): desastre
clamo (*1*): cridar
clarus, -a, -um (*adj*): il·lustre
classis, -is (*f*): flota
claudo, **clausi**, **clausum** (*3*): tancar (*c. agmen*: tancar la marxa)
clemens, -ntis (*adj*): clement
cogo, **coegi**, **coactum** (*3*): aplegar, reunir
cohors, -ortis (*f*): cohort (desena part d'una legió)
collis, -is (*m*): pujol, turó
collum, -i (*n*): coll
colo, **colui**, **cultum** (*3*): conrear // venerar
color, -oris (*m*): color
columba, -ae (*f*): coloma
comissatio, -onis (*f*): gresca // sobretaula
comitas, -atis (*f*): amabilitat
commeatus, -us (*m*): pas lliure, permís
committo, **commisi**, **commisum** (*3*): reunir // començar (*c. proelium*: entaular un combat)
commoditas, -atis (*f*): mesura, proporció
communico (*1*): comunicar // compartir
commutatio, -onis (*f*): canvi
comoedia, -ae (*f*): comèdia
compactus, -a, -um (*adj*): compacte, ben forjat
complures, -ium (*adj pl*): diversos, molts
compono, -posui, -positum (*3*): ajuntar // construir
concauus, -a, -um (*adj*): enfonsat
concurro, -curri, -cursum (*3*): córrer
conicio, -ieci, -iectum (*3*): tirar, llençar
coniunctus, -a, -um (*adj*): ajuntat
coniux, -iugis (*m i f*): cònjuge

conlaudo (*1*): lloar
conloco (*1*): col·locar
connubium, -ii (*n*): matrimoni
conscribo, -scripsi, -scriptum (*3*): allistar
consido, -sedi, -sessum (*3*): asseure's
conspectus, -us (*m*): vista, presència
constituo, -ui, -utum (*3*): establir
consto, -stiti, -staturus (*1*): existir // estar constituït de
construo, -struxi, -structum (*3*): amuntegar // construir
consuetudo, -inis (*f*): costum
consul, -ulis (*m*): cònsol
contendo, -tendi, -tentum (*3*): apressar-se, dirigir-se de pressa
contentio, -onis (*f*): esforç
continenter (*adv*): contínuament
contineo, -tinui, -tentum (*2*): contenir
contra (*prep d'Ac*): contra, respecte a
contubernium, -ii (*n*): companyonia
convenio, -veni, -ventum (*4*): reunir, aplegar
conventus, -us (*m*): reunió, pacte
copiae, -arum (*f pl*): tropes
corbis, -is (*m*): cistell
cornu, -us (*n*): banya // costat, flanc
corpus, -oris (*n*): cos
cotidie (*adv*): cada dia
Crassus, -i (*m*): Cras (general romà)
creber, -bra, -brum (*adj*): freqüent
crus, **cruris** (*n*): cama
crustulum, -i (*n*): confit
cubiculum, -i (*n*): habitació per dormir
cultellus, -i (*m*): ganivet
culus, -i (*m*): cul
cum (*prep d'Ab*): amb
cumba, -ae (*f*): barca
cupidus, -a, -um (*adj*): desitjós
cupio, -ivi, -itum (*3*): desitjar
cura, -ae (*f*): neguit, preocupació
curo (*1*): preocupar-se, tenir cura
cursor, -us (*m*): curs, direcció
custodio (*4*): guardar

D

damnum, -i (*n*): dany, perjudici
dea, -ae (*f*): deessa
decem (*indeclinable*): deu
decens, -ntis (*adj*): ben proporcionat
declivis, -e (*adj*): pendent
decor, -oris (*m*): atractiu, bellesa

decorus, -a, -um (*adj*): decorós
decretum, -i (*n*): decret
defodio, -fodi, -fossus (*3*): excavar
deformis, -e (*adj*): deforme
deinceps (*adv*): a continuació
delecto (*1*): delectar
delego (*1*): encarregar, confiar
deleo, -evi, -etum (*2*): destruir
deligo, -legi, -lectum (*3*): escollir, triar
derivo (*1*): derivar
descendo, -ndi, -nsus (*3*): baixar
desidero (*1*): desitjar
despero (*1*): perdre l'esperança
destino (*1*): destinar // reservar
devinco, -vici, -victum (*3*): vèncer
dexter, -t[e]ra, -t[e]rum (*adj*): que és a la dreta
dico, dixi, dictum (*3*): dir
dies, -ei (*m i f*): dia, data
differo, distuli, dilatatum (*irreg*): ser diferent // fer esperar // escampar
difficilis, -e (*adj*): difícil
digitus, -i (*m*): dit
dilectus, -us (*m*): lleva, reclutament de soldats
diligenter (*adv*): assenyadament
dimitto, -isi, -issus (*3*): renunciar a
disciplina, -ae (*f*): instrucció // disciplina
discipulus, -i (*m*): alumne
disco, didici, - (*3*): aprendre
discrimen, -inis (*n*): prova
disertus, -a, -um (*adj*): clar // eloqüent
dispertio (*4*): repartir
dispono, -posui, -positum (*3*): col·locar
disto, -, - (*1*): distar, estar lluny
diu (*adv*): durant molt temps
dives, -itis (*adj*): ric
do, dedi, datum (*1*): donar
doctor, -oris (*m*): mestre
doctus, -a, -um (*adj*): savi
doleo, dolui, dolitum (*2*): patir
dominus, -i (*m*): senyor
Domitianus, -i (*m*): Domicià
domus, -us (*f*): casa
donec (*conj*): fins a, fins que
donum, -i (*n*): regal
dormio, -ivi, -itum (*4*): dormir
dos, dotis (*f*): dot
duco, duxi, ductum (*3*): dur, conduir
duo, duae, duo: dos
duplico (*1*): duplicar
dux, ducis (*m*): cap, guia

E
e, ex (*prep d'Ab*): de, des de
editor, -ius (*comparatiu*): més elevat, superior
editus, -a, -um (*adj*): elevat, alt
edo, edidi, editum (*3*): organitzar // publicar // enlairar
edoceo, edocui, edoctum (*2*): explicar
educo, -uxi, -uctum (*3*): treure
effero, extuli, elatum (*irreg*): emportar-se
efficio, -feci, -fectum (*3*): dur a terme // causar, produir
effusus, -a, -um (*adj*): generós
elephantus, -i (*m i f*): elefant, -a
Elysium, -ii (*n*): Elisi (lloc on viuen les ànimes dels herois)
emo, emi, emptum (*3*): comprar
enim (*adv*): de fet, sens dubte // (*conj*): en efecte, ja que, perquè
epistula, -ae (*f*): carta
epulae, -arum (*f pl*): àpat // aliments, viandes
eques, -itis (*m i f*): cavalleria // genet
equitatus, -us (*m*): cavalleria
equus, -i (*m*): cavall
erga (*prep d'Ac*): davant de // en favor de, envers
ergo (*conj*): doncs, per tant
erro (*1*): equivocar-se
error, -oris (*m*): errada, equivocació
eruditus, -a, -um (*adj*): savi
et (*conj*): i
etiam (*adv*): també
eventum, -i (*n*): esdeveniment, fet
excelsus, -a, -um (*adj*): elevat, alt
excolo, -colui, -cultum (*3*): embellir, adornar
exemplar, -aris (*n*): exemplar
exemplum, -i (*n*): mostra
exerceo, exercui, exercitum (*2*): exercitar, instruir
exercitus, -us (*m*): exèrcit
exigo, -egi, -actum (*3*): treure, fer fora
eximius, -a, -um (*adj*): extraordinari
expallidus, -a, -um (*adj*): molt pàl·lid
expeditus, -a, -um (*adj*): sense obstacles // sense impedimenta (bagatge de la tropa) (*legiones expeditae*: legions sense impedimenta) // fàcil
experior (*verb deponent*): experimentar // intentar

expono, -osui, -ositum (*3*): estendre // donar a conèixer
expugno (*1*): assetjar, vèncer, conquerir
explendesco, -dui, - (*3*): brillar // distingir-se

F
fabella, -ae (*f*): faula
faber, fabri (*m*): artesà
facies, -ei (*f*): aparença, aspecte
facilis, -e (*adj*): fàcil
facio, feci, factum (*3*): fer, causar
facta, -orum (*n pl*): gestes
fama, -ae (*f*): fama
fames, -is (*f*): fam, gana
fanum, -i (*n*): temple
fatum, -i (*n*): destí
faveo, favi, fautum (*2*): afavorir, ser favorable
fecundo (*1*): fertilitzar
fecundus, -a, -um (*adj*): fèrtil // ins- truit
feles, -is (*m i f*): gat salvatge
felix, -icis (*adj*): feliç
fenestra, -ae (*f*): finestra
fere (*adv*): si fa no fa
ferrum, -i (*n*): ferro // espasa
fessus, -a, -um (*adj*): cansat
fictus, -a, -um (*adj*): fictici
fides, -ei (*f*): fe // lleialtat // honor
filia, -ae (*f*): filla
filius, -ii (*m*): fill
finis, -is (*m i f*): límit
firmo (*1*): enfortir
firmus, -a, -um (*adj*): ferm, resistent
flavus, -a, -um (*adj*): rogenc
flumen, -inis (*n*): corrent, riu
fluvius, -ii (*m*): riu
focus, -i (*m*): foc
folium, -ii (*n*): fulla
forte (*adv*): per casualitat
fortis, -e (*adj*): fort
forum, -i (*n*): fòrum
fossa, -ae (*f*): fossa
frango, fregi, fractum (*3*): trencar
frater, -tris (*m*): germà
frequens, -ntis (*adj*): freqüentat
frequenter (*adv*): sovint
frons, frontis (*f*): front
fructus, -us (*m*): fruit
frumentum, -i (*n*): blat
fugio, fugi, fugiturus (*3*): fugir

fultura, -ae (f): puntal
fumo (l): fumejar
fundus, -i (m): fons
furtum, -i (n): robatori

G

galea, -ae (f): casc
Gallia, -ae (f): Gàl·lia
Gallus, -a, -um (adj): gal
Garumna, -ae (m): Garona (riu de l'Aquitània)
gaudeo, **gavisus sum** (2): alegrar-se
gemo, -ui, -itum (3): gemegar
gener, -i (m): gendre
genu, -us (n): genoll
genus, -eris (n): classe, gènere // origen, llinatge
Germani, -orum (m pl): els germànics
Germania, -ae (f): Germània
gero, **gessi**, **gestum** (3): portar
gladiatorius, -a, -um (adj): de gladiador
gladius, -ii (m): espasa
Gordium, -ii (n): Gòrdion (ciutat de Frígia)
gracilitas, -atis (f): primor, debilitat
gradus, -us (m): pas, grau
grammaticus, -i (m): gramàtic
grandis, -e (adj): gran
gratulor (verb deponent): donar gràcies
gravitas, -atis (f): feixuguesa, pesadesa

H

habeo, -ui, -itum (2): mantenir, tenir
habito (l): viure
Hadrianus, -i (m): Adrià (emperador romà)
haedu[lu]s, -i (m): cabrit
Hamilcar, -aris (m): Amílcar (general cartaginès)
Hannibal, -alis (m): Anníbal (cap dels cartaginesos en la 2.ª guerra púnica)
Hasdrubal, -alis (m): Asdrúbal (germà d'Anníbal)
haud (adv): no
Helvetius, -a, -um (adj): helveci
hic (adv): aquí
hic, **haec**, **hoc**: aquest, aquesta, això
hiemo (l): passar l'hivern
hiems, **hiemis** (f): hivern
homo, -inis (m): home
horridus, -a, -um (adj): horrible
hortus, -i (m): hort, jardí
hostis, -is (m i f): enemic, -ga

I

iaceo, -ui, -iturus (2): estar estirat
iam (adv): ja
ianua, -ae (f): porta
ibi (adv): aquí, allí
idem, **eadem**, **idem** (pron i adj): el mateix, la mateixa, això mateix
identidem (adv): contínuament
iecur, -coris (n): fetge
ientaculum, -i (n): esmorzar
igitur (adv): aleshores // (conj): doncs, així doncs, per tant, per consegüent
Ilerda, -ae (f): Ilerda (avui Lleida)
ille, **illa**, **illud** (pron i adj): aquell, aquella, allò
immanis, -e (adj): immens
immineo, -, - (2): alçar-se, dominar
immodicus, -a, -um (adj): desenfrenat
impedimenta, -orum (n pl): impediments (bagatge de la tropa)
imperator, -oris (m): emperador
imperfectus, -a, -um (adj): inacabat
imperium, -ii (n): poder suprem // autoritat // imperi
impetus, -us (m): impuls, ímpetu (i. face-re: atacar)
impluvium, -ii (n): impluvi
impono, -posui, -positum (3): posar, fixar, col·locar
impudens, -ntis (adj): desvergonyit
imus, -a, -um (adj): inferior
incendium, -ii (n): incendi
incendo, **incendi**, **incensum** (3) calar foc a
incito (l): incitar // augmentar
incolo, -colui, -cultum (3): habitar, viure
incolumis, -e (adj): sa i estalvi
inde (adv): per això
indico, -dixi, -dictum (3): proclamar, anunciar
industria, -ae (f): activitat
industrie (adv): activament
inexorabilis, -e (adj): inexorable
inferi, -orum (m pl): els inferns
infestus, -a, -um (adj): hostil
infirmus, -a, -um (adj): dèbil
inflexus, -a, -um (adj): ondulat
influo, -fluxi, -fluxum (3): desemboçar, afluir
ingens, **ingentis** (adj): ingent, enorme
ingratus, -a, -um (adj): desagratit

inseparabilis, -e (adj): inseparable
instituo, **institui**, **institutum** (3): instituir
institutum, -i (n): costum
instruo, -uxi, -uctum (3): formar, col·locar
insula, -ae (f): illa
inter (prep d'Ac): entre
interdum (adv): a vegades
interficio, -feci, -fectum (3): matar
intervallum, -i (n): espai, distància
intra (prep d'Ac): dins de
introitus, -us (m): entrada
irrumpo, -upi, -uptum (3): irrompre, entrar de sobte
irruo, -ui, - (3): llençar-se, precipitar-se, irrompre
is, **ea**, **id** (pron anaforic): aquest, aqueix, aquell
iter, **itineris** (n): camí
iudicium, -ii (n): judici, causa // opinió
iudico (l): jutjar
iungo, **iunxi**, **iunctum** (3): enganxar, unir
Iuno, -onis (f): Juno
Iuppiter, **Iovis** (m): Júpiter
Iura, -ae (m): Jura (cadena muntanyosa de la Gàl·lia)
iuro, -as, -are (l): jurar
ius, **iuris** (n): justícia
iussum, -i (n): ordre
iuvenis, -e (adj): jove
iuventa, -ae (f): joventut
iuvo, **iuvi**, **iutum** (l): ajudar, assistir

L

labor, -oris (m): treball, feina // esforç
laboro (l): treballar
labrum, -i (n): llavi
lacus, -us (m): llac, estany
laetitia, -ae (f): alegria // gràcia, encant
laetus, -a, -um (adj): content, alegre
Lar, **Laris** (m): Lar (déu de la llar)
Latium, -ii (n): Laci (regió de Roma)
Latona, -ae (f): Latona (mare d'Apol·lo i Diana)
latro (l): lladrar // cridar, bramar
latus, -a, -um (adj): ample
latus, -eris (n): costat
laudo (l): lloar, valorar
laus, **laudis** (f): lloança, elogi
laxo (l): eixamplar

lectito (1): aplegar
lectus, -i (m): llit
legatus, -i (m): emissari
legio, -onis (f): legió
legitime (adv): convenientment
lego, legi, lectum (3): llegir
Lemannus, -i (m): el llac Leman
leviter (adv): lleugerament
levo (1): alleugerir
libellus, -i (m): cartell, rètol
libenter (adv): de bon grat
liber, -bri (m): llibre
liberi, -orum (m pl): fills
libertas, -atis (f): llibertat
ligneus, -a, -um (adj): de fusta
limen, -inis (n): llindar
limes, -itis (m): frontera
locus, -i (m): lloc
lucerna, -ae (f): llàntia
ludus, -i (m): joc, espectacle // escola
luna, -ae (f): lluna
lupus, -i (m): llop
luxuria, -ae (f): golafreria
luxuriosus, -a, -um (adj): ufanós, abundant, excessiu

M

maestus, -a, -um (adj): trist
magis ac magis (adv): més i més
magister, -tri (m): mestre
magistra, -ae (f): mestra
magistratus, -us (m): magistrat
magnificus, -a, -um (adj): magnífic
magnus, -a, -um (adj): gran
maior, -us (comparatiu): major
malum, -i (n): poma
maneo, mansi, mansum (2): romandre, quedar-se
manus, -us (f): mà // tropa
mare, -is (n): mar
marmor, -oris (n): marbre
marmoreus, -a, -um (adj): de marbre
mater, -tris (f): mare
matrona, -ae (f): matrona (dona casada)
Matrona, -ae (m): Marne (riu de la Gàl·lia)
maturus, -a, -um (adj): madur
maxime (adv): moltíssim
medicamentum, -i (n): medicament, droga
medicator, -oris (m): metge
membrum, -i (n): membre
Mercurius, -ii (m): Mercuri

mereo, -ui, -itum (2): merèixer // pres-
 tar el servei militar
meridies, -ei (m): migdia
meta, -ae (f): columna
metuo, -ui, - (3): témer
meus, -a, -um (pron i adj): meu
miles, -itis (m): soldat
milia, -ium (n pl): milers
militia, -ae (f): milícia, professió militar
mille (indeclinable): mil
Minerva, -ae (f): Minerva (deessa de la saviesa)
minime (adv): molt poc
minister, -tri (m): esclau
minutus, -a, -um (adj): petit
mirabilis, -e (adj): meravellós
miser, -era, -erum (adj): miserable, infeliç // lamentable
mitto, misi, missum (3): enviar
moderatio, -onis (f): mesura
modestia, -ae (f): moderació
modestus, -a, -um (adj): moderat, modest
modicus, -a, -um (adj): moderat
moneo, -ui, -itum (2): aconsellar
mons, montis (m): mont
montanus, -a, -um (adj): muntanyenc
monumentum, -i (n): monument
mora, -ae (f): espera
mors, mortis (f): mort
mos, moris (m): costum
mulier, -eris (f): dona
munio, -ivi, -itum (4): fortificar
munitio, -onis (f): fortificació
multus, -a, -um (adj): molt
murus, -i (m): muralla
muto (1): canviar de lloc
mutuus, -a, -um (adj): recíproc

N

nam (adv): certament // (conj): en efecte
naris, -is (f): nas
narro (1): narrar, explicar
natura, -ae (f): naturalesa
natus, -us (m): naixement
nauta, -ae (m): mariner
navis, -is (f): vaixell
ne (conj): que no // perquè no
necessarius, -a, -um (adj): necessari
neco (1): matar
nemo, neminis (m): ningú
nepos, -otis (m): nét
neque (conj): i no, ni

niger, -gra, -grum (adj): negre
nihil (indecl): res
nimis (adv): massa
nitens, nitentis (adj): brillant, resplendent
nobilis, -e (adj): noble // famós
nomino (1): citar
non (adv): no
non modo... verum (adv): no només... sinó també
nondum (adv): encara no
noster, -tra, -trum (pron i adj): nostre
noverca, -ae (f): madrastra
novitas, -atis (f): novetat
nubilis, -e (adj): núbil
nullus, -a, -um (adj): cap // inexistent
numerus, -i (m): nombre
numquam (adv): mai
nuntius, -ii (m): missatger
nuper (adv): recentment
nupta, -ae (f): esposa
nutrix, -icis (f): nodrissa

O

o (interj): oh!
obaeratus, -a, -um (adj): endeutat
obeliscus, -i (m): obelisc
obesitas, -atis (f): obesitat
obesus, -a, -um (adj): gras
oblecto (1): entretenir
occasus, -us (m): caiguda, posta
occido, -cidi, -casum (3): morir
occido, -cidi, -cisum (3): ferir // matar
occultum, -i (n): lloc secret
oculus, -i (m): ull
odi, -odisse (defectiu irreg): odiar
odium, -ii (n): odi
odor, -oris (m): olor, flaire
offendo, -fendi, -fensum (3): perjudicar
Olympus, -i (m): Olimp (llar dels déus)
omnis, -e (adj): tot
opera, -ae (f): treball, feina
oppidum, -i (n): ciutat, vila
oppono, -posui, -positum (3): oposar // posar davant
oppugno (1): assaltar, atacar
optatus, -a, -um (adj): desitjat
ora, -ae (f): vora, marge
oratio, -onis (f): discurs, parlar
ordo, -inis (f): ordre
Orgetorix, -igis (m): Orgètorix (cap dels helvecis)

ornamentum, -i (n): ornament
ornatus, -a, -um (adj): adornat
orno (1): adornar
os, oris (n): boca
ostiarius, -ii (m): porter
otium, -ii (n): oci, descans
ovum, -i (n): ou

P
pabulor (1, dep): farratjar
paene (adv): gairebé
palaestra, -ae (f): gimnàs
palus, paludis (f): estany
pango, pepigi, pactum (3): clavar
par, paris (n): parell // igual
parens, -ntis (m i f): pare o mare
parentes, -um (m pl): pares
paries, -etis (m): paret
pario, peperit, partum (3): parir, engendrar
paro (1): preparar
partus, -us (m): part, infantament
parvulus, -a, -um (adj): petit
pascua, -orum (n pl): pastures
pastor, -oris (m): pastor
pater, -tris (m): pare
pater familias, -ae (m): pare de família, cap de família
patricius, -a, -um (adj): patrici
patrius, -a, -um (adj): patern
patronus, -i (m): patró, protector
paucus, -a, -um (adj): poc
paulum (adv): poc
pauper, -eris (adj i m): pobre
paupera, -ae (adj i f): pobra
paupertas, -atis (f): pobresa
pavidus, -a, -um (adj): espantat
pavor, -oris (m): por
pax, pacis (f): pau
pectus, -oris (n): pit
pedes, peditis (m): soldat d'infanteria
pelagus, -i (n): mar
pendeo, pependi, - (2): penjar
perduco, -uxi, -uctum (3): dur
perduro (1): perdurar
pereo, -ii, -itum (4 irreg): perdre's, morir, consumir-se de, desaparèixer
peropportunus, -a, -um (adj): molt favorable, escaient
perpetuus, -a, -um (adj): etern
pervenio, -veni, -ventum (4): arribar
pes, pedis (m): peu

peto, -ivi (-ii), -itum (3): dirigir-se a
Petreius, -i (m): Petreu (lloctinent de Pompeu)
Phrygia, -ae (f): Frígia
pica, -ae (f): garsa
Picenum, -i (n): Picè (regió de l'Itàlia central situada prop de la mar Adriàtica)
pinguis, -e (adj): gras
placeo, -ui, -itum (2): agradar, plaure
plane (adv): enterament // perfectament
planities, -ei (f): plana
plaudo, plausi, plausum (3): colpejar
plaustrum, -i (n): carro
Plautus, -i (m): Plaute (comediògraf)
plebs, plebis (f): plebs
plerumque (adv): generalment
plurimum (adv): moltíssim
plus, pluris (n): més
Pluto, -onis (m): Plutó
pluvia, -ae (f): pluja
poeta, -ae (m): poeta
pollex, -icis (m): polze
Pompeius, -ii (m): Pompeu
pondus, -eris (n): pes // quantitat
Ponticus, -i (m): Pont (regió de l'Àsia Menor)
pontifex, -icis (m): pontifex, sacerdot
populus, -i (m): poble
porcus, -i (m): porc
porticus, -us (f): porxo
porto (1): portar
portus, -us (m): port
post (adv): després // (*prep d'Ac*): després de
postea (adv): després
postremo (adv): en resum // en últim lloc
postridie (adv): l'endemà
postulo (1): demanar
potens, potentis (adj): poderós
praebeo (2): mostrar, oferir
praeceptor, -oris (m): preceptor
praecipue (adv): principalment
praeclarus, -a, -um (adj): il·lustre
praefectus, -i (m): prefecte, supervisor
praeficio, -feci, -fectum (3): posar al capdavant
praesidium, -ii (n): protecció, defensa // guarnició, destacament
praesto (adv): a l'abast, a disposició
praeterea (adv): a més
praeterfluo, -fluxi, - (3): fluir, banyar

praetorium, -ii (n): pretori (lloc de comandament del general)
prandium, -ii (n): dinar
pressus, -a, -um (adj): aixafat
prex, precis (f): súplica
primus, -a, -um (adj): primer
princeps, -cipis (m): primer // príncep
probus, -a, -um (adj): bo
procedo, processi, processum (3): avançar
procella, -ae (f): tempestat
procerus, -a, -um (adj): elevat
proelium, -ii (n): batalla, combat
profero, protuli, prolatum (irreg): fer avançar
proles, -is (f): fillada // descendència
propago (1): estendre, eixamplar
proprius, -a, -um (adj): propi
protego, -texi, -tectum (3): cobrir, protegir
proxime (adv): molt a prop
prudens, -ntis (adj): prudent
pudor, -oris (m): decència
puella, -ae (f): noia
puer, -i (m): nen, infant, noi
pueritia, -ae (f): infantesa
pugno (1): lluitar
pulcher, -chra, -chrum (adj): bonic
Punicus, -a, -um (adj): púnic, cartaginès
punio (4): castigar

Q
quadratus, -a, -um (adj): quadrat, robust
quadrifariam (adv): en quatre parts
quadriga, -ae (f): quadriga (carro amb tir de quatre cavalls)
quaero, quaesivi, quaesitum (3): buscar, cercar // aconseguir
quaestio, -onis (f): qüestió
quam (conj): que
quasi (adv): quasi, gairebé // (*conj*): igual que, com si
quercus, -us (f): roure
qui, quae, quod (pron rel): qui, que, el qual
quidam, quaedam, quidam (pron i adj): un tal, un cert
quis/qui, quae/qua, quid/quod (pron i adj): qui?, què? // algú, alguna cosa
quod (conj): ja que
quondam (adv): en altre temps
quoque (adv): també

R

rapió, rapui, raptum (3): raptar
rarus, -a, -um (*adj*): poc espès // poc nombrós
recipio, -cepi, -ceptum (3): enretirar, anar-se'n
reddo, -didi, -ditum (3): tornar
redeo, -ii, -itum (*irreg*): tornar
reduco, -duxi, -ductum (3): portar de nou
regina, -ae (*f*): reina
regio, -onis (*f*): regió
regius, -a, -um (*adj*): reial
regno (1): regnar
regnum, -i (*n*): regne
rego, rexi, rectum (3): dirigir, governar
regula, -ae (*f*): norma
relinquo, -liqui, -lictum (3): deixar
remotus, -a, -um (*adj*): llunyà
Remus, -i (*m*): Rem (germà de Ròmul)
repono, -posui, -positum (3): tornar a posar
res, rei (*f*): cosa
retarius, -ii (*m*): reciari (gladiador amb xarxa)
rex, regis (*m*): rei
Rhenus, -i (*m*): Rin (riu)
rhetor, -oris (*m*): orador
Rhodanus, -i (*m*): Ròdan (riu)
rima, -ae (*f*): esquerdada
rogo (1): demanar
Romanus, -a, -um (*adj*): romà
Romulus, -i (*m*): Ròmul (germà de Rem)
rostrum, -i (*n*): esperó d'una nau
rubor, -oris (*m*): color roig // rubor
ruga, -ae (*f*): plec, arruga
ruina, -ae (*f*): esfondrament
rus, ruris (*n*): camp

S

Sabinus, -a, -um (*adj*): sabí
Sabis, -is (*m*): Sambre (riu de Bèlgica)
sacrificium, -ii (*n*): sacrifici
saevitia, -ae (*f*): crueltat
saevus, -a, -um (*adj*): dur, cruel
sagitta, -ae (*f*): fletxa
sagitto (1): assagetar (matar algú amb fletxes)
sagmen, -inis (*n*): herba sagrada
saluber, -bris, -bre (*adj*): saludable
saluto (1): saludar

Sangarius, -ii (*m*): Sangàrios (riu de Frígia)
sanguinarius, -a, -um (*adj*): sanguinari
sapientia, -ae (*f*): saviesa
scaber, -bra, -brum (*adj*): ronyós
scapha, -ae (*f*): barca
sceleratus, -a, -um (*adj*): dolent
schola, -ae (*f*): escola
Scipio, -onis (*m*): Escipió (vencedor d'Anníbal)
scribo, scripsi, scriptum (3): escriure
scriptor, -oris (*m*): escriptor
secessio, -onis (*f*): retirada
secundarius, -a, -um (*adj*): secundari, de segona qualitat
secundus, -a, -um (*adj*): segon // favorable
sed (*conj*): però // sinó
sedeo, sedi, sessum (2): asseure
semper (*adv*): sempre
senator, -oris (*m*): senador
senatus, -us (*m*): senat
senex, senis (*m*): ancià
septimus, -a, -um (*adj*): setè
Sequana, -ae (*m*): Sena (riu)
sermo, -onis (*m*): conversa
serva, -ae (*f*): esclava
severitas, -atis (*f*): severitat
si (*conj*): si
Signinus, -a, -um (*adj*): de Sígnia (capital dels volsco)
signum, -i (*n*): senyal
sileo, silui, - (2): callar
silva, -ae (*f*): bosc
similis, -e (*adj*): semblant
simplicitas, -atis (*f*): senzillesa
sine (*prep d'Ab*): sense
sinistra, -ae (*f*): mà esquerra
socius, -ii (*m*): company, soci
sol, solis (*m*): sol
soleo, solitus sum (2): acostumar, soler
solvo, solvi, solutum (3): desfer // resoldre
soror, -oris (*f*): germana
spatium, -ii (*n*): espai, interval
spatula, -ae (*f*): espatlla
species, -ei (*f*): aspecte
spectaculum, -i (*n*): espectacle
specto (1): mirar, contemplar
speculum, -i (*n*): mirall
spero (1): esperar, desitjar
spes, -ei (*f*): esperança

spina, -ae (*f*): espina // mur que divideix la pista del circ
spiritus, -us (*m*): esperit
statio, -onis (*f*): parada // lloc de guàrdia
statua, -ae (*f*): estàtua
statuo, -ui, -utum (3): posar
statura, -ae (*f*): estatura
stella, -ae (*f*): estel
sterilis, -e (*adj*): infecund, estèril
stilus, -i (*m*): punxó per escriure
sto, steti, statum (1): estar dret, aixecar-se
studeo, -ui, - (2): afanyar-se
studium, -ii (*n*): afany, estudi
studiosus, -a, -um (*adj*): zelós
Stygia, -ae (*f*): Estígia (llacuna dels inferns)
suadeo, suasi, suasum (2): aconsellar
subduco, -duxi, -ductum (3): endur-se, traslladar
subeo, subii, subitum (*irreg 4*): suportar
subflavus, -a, -um (*adj*): rossenc
subsellium, -ii (*n*): tamboret, seient
succedo, -cessi, -cessum (3): succeir, substituir, reemplaçar
Sulla, -ae (*m*): Sul·la (dictador, rival de Mari)
sum, fui, - (*copulatiu*): ser // estar, existir, haver-hi
summus, -a, -um (*adj*): el més alt, el més elevat
sumo, sumpsi, sumptum (3): agafar, prendre
sumptuosus, -a, -um (*adj*): costós
sumptus, -us (*m*): cost, despesa
superbus, -a, -um (*adj*): superb
supercilium, -ii (*n*): cella
supprimo, -pressi, -pressum (3): aturar
supra (*adv*): més amunt
suscipio, -cepi, -ceptum (3): assumir
suus, -a, -um (*pron i adj*): seu
Syrius, -a, -um (*adj*): de Síria, siríac

T
tabella, -ae (*f*): tauleta per escriure-hi
tabernaculum, -i (*n*): tenda de campanya
tablinum, -i (*n*): despatx
tabula, -ae (*f*): taula

taceo, tacui, tacitum (2): callar
tacitus, -a, -um (adj): callat, silenciós
taeter, -a, -um (adj): repugnant, fasti-
 gós, horrible
tamen (adv): així i tot, malgrat tot
tamquam (adv): com, com si
tandem (adv): finalment
Tartarus, -i (m): Tàrtar (els inferns)
taurus, -i (m): toro, brau
tego, texi, tectum (3): cobrir // ocul-
 tar, amagar
tegula, -ae (f): teula
telum, -i (n): arma // projectil
temerarius, -a, -um (adj): temerari,
 imprudent
templum, -i (n): temple
tempus, -oris (n): temps
tenebrae, -arum (f pl): fosc, tenebres
tener, -era, -erum (adj): tendre, deli-
 cat // jove
teneri, -orum (m pl): infants
tepidarium, -ii (n): sala de banys tebis
ter (adv): tres vegades
termino (1): acabar, concloure // deli-
 mitar, separar
terra, -ae (f): terra
tertius, -a, -um (adj): tercer
theatrum, -i (n): teatre
therma, -ae (f): termes
Tiberis, -is (m): Tíber (riu)
Tiburinus, -a, -um (adj): de Tibur
 (ciutat veïna de Roma)
timeo, -ui, - (2): témer, tenir por
timor, -oris (m): temor
togatus, -a, -um (adj): togat (que ves-
 teix toga)
tolero (1): tolerar
torvus, -a, -um (adj): malcarat, sorrut
totus, -a, -um (adj): tot
traho, traxi, tractum (3): arrossegar
traicio, -ieci, -iectum (3): llançar // tras-
 lladar // passar, travessar
transcendo, -scendi, -scensum (3):
 passar

transeo, -ii, -itum (irreg): passar
transveho, -vexi, -vectum (3): trans-
 portar
tres, tria: tres
tribunal, -is (n): tribunal
tribunus, -i (m): tribú (cap de les tro-
 pes que proporcionava cada tribu)
triclinium, -ii (n): menjador
trifariam (adv): en tres parts
triumpho (1): triomfar
triumviratus, -us (m): triumvirat
Troia, -ae (f): Troia
tum demum (adv): aleshores justament
tumeo, -ui, - (2): estar inflat
tumulus, -i (m): pujol, turó
tunc (adv): aleshores, llavors
tutela, -ae (f): protecció, custòdia
tuus, -a, -um (pron i adj): teu

U

ubi (adv): on // (conj): quan
ullus, -a, -um (adj): cap (oració nega-
 tiva), algun (oració afirmativa)
ultimus, -a, -um (adj): últim
umbilicus, -i (m): melic
umbra, -ae (f): ombra
unda, -ae (f): ona // mar
unguis, -is (m): ungla
unus, una, unum (adj): un, únic
urbs, urbis (f): ciutat
urgeo, ursi, - (2): estrényer // batre
usque ad (prep d'Ac): fins a
usus, -us (m): utilitat, servei
utilis, -e (adj): útil
uxor, -oris (f): esposa

V

vacuus, -a, -um (adj): buit
vas, vasis (n): vas, recipient
vastus, -a, -um (adj): immens, enorme
Vaticanus, -i (m): Vaticà (un dels set
 turons de Roma)
vel (conj): o
velum, -i (n): vela, cortina

veluti (adv): com
venter, -tris (m): ventre
venustus, -a, -um (adj): elegant
ver, veris (n): primavera
verbum, -i (n): paraula
Vergilius, -ii (m): Virgili (poeta)
vergo, -, - (3): inclinar-se cap a // diri-
 gir-se cap a, tendir cap a
veritas, -atis (f): veritat
versus, -us (m): vers
vertex, -icis (m): punta // coroneta
Vespasianus, -i (m): Vespasià (empe-
 rador romà)
vesper, -eri (m): vespre
Vesta, -ae (f): Vesta (deessa del foc)
Vestalis, -e (adj): vestal, de Vesta
vester, -tra, -trum (pron i adj): vostre
vestibulum, -i (n): entrada
vestigium, -ii (n): empremta
vetus, -eris (adj): vell
vicinus, -a, -um (adj): proper, veí
victor, -oris (m): vencedor
victoria, -ae (f): victòria
vicus, -i (m): poble
video, vidi, visum (2): veure
vigil, -ilis (adj): despert, atent
vilica, -ae (f): masovera
vilicus, -i (m): masover
villa, -ae (f): casa de camp
vinco, vici, victum (3): vèncer
vinum, -i (n): vi
vir, viri (m): home
virgo, -inis (f): donzella, jove
viridis, -e (adj): verd
virilis, -e (adj): viril
vis, vis (pl vires, virium) (f): força
vita, -ae (f): vida
Vitellius, -ii (m): Vitel·li (emperador
 romà)
vivo, vixi, victum (3): viure // alimen-
 tar-se
vix (adv): amb prou feines
voco (1): cridar
vultus, -us (m): rostre, cara